ڕۆژان فەیزی بۆ گوڵان:

پەیداکردنی بژێوی ژیان لە ڕێگەی هونەرەوە زۆر زەحمەتە

خانمە هونەرمەند ڕۆژان فەیزی خەڵکی شاری سنەی ڕۆژهەڵاتی کوردستانە و ئێستا لە ئەمریکا ژیان بەسەر دەبات، لە ساڵی ٢٠٠٤ دەستی بە کاری هونەری کردووە و بە هەردوو زمانی کوردی و فارسی گۆرانی دەڵێت، تا ئێستا خاوەنی چەندین بەرهەمە بەو دوو زمانە، لە دەرفەتێکدا خاتوو ڕۆژان بەم شێوەیە وەڵامی چەند پرسیارێکی گوڵانی داوەتەوە.

*** هۆکاری دوورکەوتنەوەت لە گۆڕەپانی هونەر بۆ چی دەگەڕێتەوە؟**

- من لە کاری هونەری دانەبڕاوم لە ساڵی ٢٠٠٥ و گەڕانەوەم بۆ ئێران، تووشی هەراسانییەکی زۆر بوومە، بۆیە ناچار بووم وڵات جێبهێڵم، ئەمەش کاریگەریی زۆری لەسەر من هەبوو، بۆیە ڕووم لەو جۆرە گۆرانییانە کردکە دەتوانین پێی بڵێین نارازی. ساڵی ٢٠٠٨ گۆرانییەکەم پێشکەش کرد، بەشی دووەمی گۆرانی (مورغی سەحەر) دواتر لە ساڵی ٢٠١٠ گۆرانی (٣٠٠ گوڵی سوور) و لە ساڵی ٢٠١٢ گۆرانی (پەپوولەی ئازادی) دوای ڕەزامەندیی مامۆستا مەزهەری خالقی، دواتر گۆرانیی (ئەفسانەی هەوا) م پێشکەش کرد، کە شیعری ئەفشینی یەدوڵڵاییە، دژی جەنگە لەسەر زاری دایکێك دەگێڕێتەوە کە ئازیزی خۆی لە دەست داوە و، چەندین بەرهەمی دیکە.

*** بۆچی بە ژمارە بەرهەمت کەمە؟**

- ژمارەی بەرهەمە هونەرییەکان بۆ من گرنگ نییە، بگرنگە ئەوەیە کە ئەو بەرهەمانە لە منەوە نزیك بن و بتوانم پێشکەشیان بکەم، بۆ ئەوەی ڕەسەنایەتیی کوردایەتییان بپارێزرێت، ئامانجم ئاشناکردنی کۆمەڵگەی ئەمریکییە بە هونەری ڕەسەنی کوردی، هەر لەبەر ئەم هۆکارەشە لە زۆربەی ویلایەتەکانی ئەمەریکا کۆنسێرتم ساز کردووە، کۆنسێرتێکم هەبوو لەگەڵ هونەرمەند ئێنور کە خەڵکی باکووری کوردستانە، هەوڵمان داوە لەگەڵ هونەرمەندانی بەشەکانی کوردستان بە زاراوەی جیاجیا گۆرانی پێشکەش بکەین.

*** ئایا هونەری شۆڕشگێڕی لە پارچەکانی کوردستان باوی ماوە یان گۆڕانکاریی بەسەردا داهاتووە؟**

- بێگومان هەر ستایلێکی نوێی هونەری پەیوەستە بە بارودۆخی کۆمەڵایەتی، سیاسی، ئابووریی کۆمەڵگەوە، هونەر دەچێتە بنج و بنەوانی کۆمەڵگە و ئەو بابەتانەی کە باس ناکرێن هونەر دەیخاتە ڕوو،

ئەمەش پەیوەندی بە تاك و بە کۆمەڵگەوە هەیە، بۆ نموونە ئەگەر سەیری ڕووداوەکانی کۆبانێ بکەین، دەبینین لە سەرتاسەری جیهاندا لە ڕێگەی هونەر و مۆسیقاوە پشتیوانی و پشتگیرییان لە خەڵکی کۆبانێ کرد، بە هەمان شێوە بۆ ڕووداوەکانی ئەم دواییەی ڕۆژهەڵاتی کوردستانیش لە سەرتاسەری جیهان، دەنگ و سەدایەکی زۆری هەبوو، من ماوەی سی ساڵە نەمتوانیوە بچمە ڕۆژهەڵاتی کوردستان، بەڵام ڕۆژانە پەیوەندیم هەیە و دەزانم چی دەگوزەرێت، بۆیە دەبینین دوای ڕووداوەکانی ڕۆژهەڵاتی کوردستان وەکو جاران هونەری هەڵپەرکێ و سەما باوی نییە، بەڵکو ئێستا زیاتر گۆرانیی خەمگین و گۆرانیی شۆڕشگێڕی لە ناو خەڵکدا باوە، ماوەکانی ڕابردوو تەواوی گۆرانی و مۆسیقای هونەری لە ئێران کەوتە ژێر کاریگەریی ئەو ڕووداوانەی کە لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان ڕویان دا، ئێستاش بە هەمان شێوە بەردەوامە لە ڕۆژئاوای کوردستان کە ئێستا بریندارە، بەڵام ئەگەر سەیری باشووری کوردستان بکەی، لەوانەیە تا ڕادەیەك جیاواز بێت و گۆرانی و موسیقای هەڵپەڕکێ لە پێشکەوتندایە و گرنگیی زۆری پێدەدرێ.

*** چۆن هونەر پێش دەکەوێت؟**

- لە هەر شوێنێك دەسەڵات گرنگی بە هونەر و فەرهەنگی ڕەسەنی میللەتەکەی بدات ئەو کۆمەڵگەیە ڕاستەوخۆ دەکەوێتە ژێر کاریگەری هونەری ڕاستەقینە و لە ژیانی ڕۆژانەیدا ڕەنگ دەداتەوە، ئێمەی هونەرمەندی بە ئەزموون ناتوانین هونەرمەندە گەنجەکان بهێنین و پێیان بڵێین پێویستە بەو شێوەیە کار بکەن کە ئێمە دەمانەوێت، بەڵکو دەبی ڕێی ڕاستیان نیشان بدەین، کە هونەری ڕاستەقینە کامەیە و هونەری ساختەش کامەیە، بۆ ئەوەی هونەری کوردی پێش بخەن و گرنگیی پێ بدەن، ئەو کاتە ئەوان دەزانن کە هونەری کوردی هونەرێکی ڕەسەنە، بەڵام وەك گوتم ناکرێت ئێمە بە زۆر پێیان بڵێین پێویستە واز لە هونەری نوێ و سەردەم و هاوچەرخ بهێنن و تەنیا گرنگی بە هونەر و مۆسیقای کۆن و ڕەسەن بدەن.

ئێستا گەنجەکانمان لەژێر کاریگەری ئەنتەرنێت و سوشیال میدیادان ڕۆژانە جۆرەها موسیقا و گۆرانی دەبیستن، زەحمەتە ئێمە بتوانین لەسەریان فەرز بکەین کە گرنگی تەنیا بە هونەری ڕاستەقینەی کوردی بدەن، بەڵکو دەبێ ڕێی ڕاستیان نیشان بدەین و ئازادیان بکەین خۆیان کار بکەن و گرنگی بە هونەری کوردی بدەن.

*** هونەرمەندی ڕاستەقینە کێیە؟**

- هونەرمەندی ڕاستەقینە ئەوەیە کە بزانێت چۆن هونەری ڕەسەنی کوردی وەك خۆی دەپارێزێت و بە نەوەکانی داهاتووی بگەیەنێت، لە هەمان کاتدا هونەری سەردەم و هاوچەرخیش پێشکەش بکات، کە لەگەڵ ڕۆح و سەردەمی ئێستاماندا بگونجێت، لە لایەکی دیکەوە ئەرکی حکوومەت و دەسەڵاتیش ئەوەیە کە بەردەوام بە شێوەی بەرنامەدارێژراو و ڕێکخراو ساڵانە یان بە گوێرەی بەرنامە، فیستیڤاڵ و کۆنسێرت بۆ هونەرمەندان ساز بکات بۆ ئەوەی جۆرێك پێکبەستن لە نێوان هونەری ڕاستەقینە و ڕەسەن و هونەری گەنجەکانماندا هەبێت.

*** پێشکەوتنی تەکنۆلۆژیا چ کاریگەرییەکی لەسەر هونەر هەبووە؟**

- بە داخەوە بارودۆخەکە زۆر گۆڕاوە، جاران کە گۆرانییەکت تۆمار دەکرد پێویست بوو ژمارەیەکی زۆر موزیسیان بهێنیت، هەر یەکە بە ئامێرێك ئەرکەکەی خۆی ئەنجام دەدا و کاریگەریی زۆریان لەسەر جەماوەر هەبوو، بەڵام ئێستا دەبینین بە تەنیا یەك ئامێر، ئەویش ئۆرگێکە، کەسێك دێت کە زۆر شارەزایی لە مۆسیقا نییە و لە ڕووی ئەکادیمییەوە مۆسیقای نەخوێندووە، بە یەك دوگمە هەر مۆسیقایەکت بویێ پێشکەشی دەکا لە هەڵپەڕکێ یان غەمگینی، ئیتر هەموو جۆرە مۆسیقاکان پێشکەش دەکات، نەوەکانی ئێستا کە ئەم جۆرە مۆسیقایە دەبینن کاریگەریی لەسەر فیکر و هزریان دەکات و، وا دەکات کە لە مۆسیقای ڕەسەنی دوور بکەونەوە، وا دەکات کە نەزانن مۆسیقا چییە و ئامێرەکان چین ئیدی شارەزاییان لە مۆسیقا نابێت، ئیتر تەنیا یەك ئۆرگە گوێی لێ دەگرێت و ئەوەی دەیبیستێ وا دەزانێ هەر تەنیا ئەمە مۆسیقای کوردییە، بیهێنە پێش چاوی خۆت، جاران بۆ سازکردنی یەك ئاهەنگ چەند کەسێك دەهاتن هەریەکە بە ئامێرێك کە شارەزایی و پسپۆڕیی لێی هەیە، لەسەر ستەیج دادەنیشتن خەڵك دەیانناسین، بەڵام ئەمە گۆڕاوە پێویستە ئەمە چارەسەر بکرێت ئەگینا نەوەکانی داهاتوومان هیچ زانیاری و پسپۆڕییەکیان دەربارەی مۆسیقای ڕەسەنی کوردی و ئامێرەکان نابێت.

*** هونەر دەبێتە هۆی پەیداکردنی بژێوی ژیان بۆ هونەرمەند؟**

- من هیچ کات بۆ بژێوی ژیان پشتم بە هونەر نەبەستووە و تا ئێستا هیچ برە پارەیەکم لە کاری هونەری دەست نەکەوتووە، شانازیش دەکەم کە من خۆم لە ئەمریکا کارم کردووە و لە سەر ئەرکی خۆم بەرهەمی هونەریم بڵاو کردووەتەوە و پێشکەشم کردووە بە میللەتی کورد، ئێستاش بەردەوام دەبم لەسەر ئەم ڕێچکەیە، لە ماوەی ڕابردوو دواییین کاری خۆم بڵاو کردووە کە بریتی بوو لە (بانگەوازی فرەتان) لە داهاتووشدا بە نیازم لەگەڵ مامۆستا نەجمەی غولامی بەرهەمێکی دی بڵاو بکەمەوە کە کاری مۆسیقای لە کوردستان ئەنجام دراوە و تەواو کراوە، بەرهەمێکی جوانە وبەم زووانە دەست دەکەم بە تۆمارکردنی دەنگ و پێشکەش بە جەماوەری خۆم دەکەم لە هەموو پارچەکانی کوردستانی دەکەم.

*** میدیای کوردی تا چەند خزمەتی هونەری کوردیی کردووە؟**

- سەبارەت بە خۆم باس دەکەم، سەرەڕای ئەوەی چەندین ساڵە لە بواری هونەری کار دەکەم و بەرهەمی هونەری بڵاو دەکەمەوە، بەشداری لە کۆنسێرت و ئاهەنگەکاندا دەکەم، بەڵام میدیای کوردی وەکو پێویست گرنگیی بە کارەکانی من نەداوە و دەتوانم بڵێم پشت گوێیان خستووە، ئەم بابەتە بۆ منیش مایەی سەرنج و تێڕامان بووە، لە کاتێکدا بەرهەمەکانم لە سەرتاسەری ئەمریکا و لە شوێنەکانی دیکە بڵاو دەکەمەوە، بەڵام گرنگییان پێ نادرێت و پشتگوێ دەخرێن، لێرەوە دەمەوێ ئاماژە بەوە بکەم لە ساڵی ٢٠١٩ کاتێك بوومەلەرزە لە ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە شارەکانی قەسر شیرین و کرماشان ڕووی دا، من لە ڕێگەی دوو ڕیکخراوی ئەمریکییەوە یەکێکیان لەلایەن دکتۆر فەیروزی نادرییەوە سەرپەرشتی دەکرێت، کە یەکێکە لە کارمەندەکانی ناسراوەکانی بواری بۆشایی ئاسمان لە ناسا، هاوکاری وکۆمەکم بۆ خەڵکی ئەو ناوچانە کۆ کردەوە و ناردم، هەروەها خۆیشم لە سان فرانسیسکۆ کە کۆنسێرتێکی تایبەتم ئەنجام دا، داهاتەکەی تایبەت بوو بۆ قوربانیانی ئەم کارەساتە سرووشتییە.